

Vilniaus universitetas
Medicinos fakultetas

A decorative graphic consisting of four triangles: a solid black triangle pointing up at the top center, a solid grey triangle pointing down at the top right, a solid grey triangle pointing up at the bottom left, and a solid grey triangle pointing up at the bottom right.

**STUDENTŲ
MOKSLINĖS VEIKLOS
LXXV
KONFERENCIJA**

Vilnius, 2023 m. gegužės 15–19 d.
PRANEŠIMŲ TEZĖS

*Leidinį sudarė VU MF Mokslo specialistė
dr. Simona KILDIENĖ*

Mokslo komitetas:

Prof. dr. (HP) Janina Tutkuvienė
Doc. dr. Agnė Kirkliauskienė
Prof. dr. Vaiva Hendrixson
Doc. dr. Jurgita Stasiūnienė
Prof. dr. Nomedas Rima Valevičienė
Prof. dr. Eglė Preikšaitienė
Dr. Diana Bužinskienė
Prof. dr. (HP) Saulius Vosylius
Doc. dr. Saulius Galgauskas
Prof. dr. Eugenijus Lesinskas
Doc. dr. Valdemaras Jotautas
Prof. habil. dr. (HP) Gintautas Brimas

Dr. Ieva Stundienė
Prof. dr. Marius Miglinas
Doc. dr. Birutė Zablockienė
Inga Kisielienė
Prof. dr. Violeta Kvedarienė
Dr. Žymantas Jagelavičius
Prof. dr. (HP) Edvardas Danila
Doc. dr. Kristina Ryliškienė
Dr. Gunaras Terbetas
Prof. dr. Alvydas Navickas
Doc. dr. Rima Viliūnienė
Prof. dr. Sigita Lesinskienė

Doc. dr. Sigitas Ryliškis
Doc. dr. Vytautas Tutkus
Dr. Danutė Povilėnaitė
Doc. dr. Sigita Burokienė
Dr. Agnė Abraitienė
Prof. dr. Pranas Šerpytis
Prof. dr. Robertas Stasys Samalavičius
Prof. dr. Vilma Brukienė
Dr. Agnė Jakavonytė-Akstinienė
Doc. dr. Marija Jakubauskienė

Organizacinis komitetas:

Martyna Sveikataitė
Rafal Sinkevič
Gintarė Zarembaitė
Alicija Krasavceva
Karina Mickevičiūtė
Jogailė Gudaitė
Emilis Gegeckas
Auksė Ramaškevičiūtė
Tautvydas Petkus
Kristina Marcinkevičiūtė
Melita Virpšaitė

Gabrielė Lissauskaitė
Rosita Reivytytė
Kamilė Čeponytė
Šarūnas Raudonis
Monika Rimdeikaitė
Inga Česnavičiūtė
Tadas Abartis
Rūta Bleifertaitė
Kristijonas Puteikis
Saulius Ročka
Paulius Montvila

Agnė Timofejevaitė
Augustė Lapinskaitė
Emilis Šostak
Gratas Šepetyš
Gediminas Gumbis
Erika Ališauskienė
Indrė Urbaitė
Miglė Vilniškytė
Urtė Smailytė
Gabriela Šimkonytė
Julija Bitautaitė

ISSN 2783-7831 (skaitmeninis PDF)

© Tezių autoriai, 2023

© Vilniaus universitetas, 2023

SARS-COV-2 DIAGNOSTIKOS GALIMYBĖS AŠAROSE (LITERATŪROS APŽVALGA)

Darbo autorė. Ieva RUZGYTĖ (III kursas).

Darbo vadovas. Doc. dr. Saulius GALGAUSKAS, VU MF Klinikinės medicinos institutas, Ausų, nosies, gerklės ir akių ligų klinika.

Darbo tikslas. Išanalizuoti SARS-CoV-2 diagnostikos iš ašarų galimybes.

Uždaviniai. 1. Pagrįsti tyrimų dėl SARS-CoV-2 diagnostikos iš ašarų indikacijas.
2. Išanalizuoti atliktus tyrimus šia tema naudojantis 2020–2023 metų literatūros šaltiniais.

Darbo metodika. Literatūros apžvalga – literatūros šaltinių paieška buvo atlikta Google Scholar, PubMed duomenų bazėse, įtraukiant tyrimus, publikuotus anglų kalba 2020–2023 metais. Paieškai naudoti raktažodžiai ir jų deriniai: „SARS-CoV-2 diagnostic from conjunctival swab“, „RT-PCR“, „SARS-CoV-2 symptoms in eyes“, „SARS-CoV-2 potential transmission routes“. Atrinkta ir išanalizuota 24 darbo temą atitinkantys straipsniai, publikuoti tarptautiniuose mokslo leidiniuose.

Rezultatai. Literatūros šaltinių apžvalgos rezultatai skirstomi į:

1. SARS-CoV-2 nustatymą ašarose, atsižvelgiant į ligos trukmę: pastebima tendencija, kad virusas (arba didesnė jo koncentracija) gali būti randamas ašarose ankstyvojoje SARS-CoV-2 stadijoje (manoma, iki 7 dienų).
2. SARS-CoV-2 nustatymą akyse, atsižvelgiant į ligos sunkumą: tiriami hospitalizuoti dėl šios ligos pacientai. Ligos būklė skirstoma į vidutinę, sunkią ir kritinę.
3. SARS-CoV-2 nustatymą akyse, atsižvelgiant į esančius arba nesančius akių simptomus, sergant SARS-CoV-2: daliai tiriamųjų buvo nustatyti šie akių simptomai: konjuktyvitas, svetimkūnio jausmas, chemozė junginės hiperemija, ašarojimas, deginimas akyse, blefarito simptomai. Įvairių tyrimų duomenimis, SARS-CoV-2 viruso nustatymas ašarose svyruoja nuo 0 – 16 % nepasireiškiant akių simptomams ir nuo 0 – 16,7 % jaučiant ligos simptomus akyse.

Išvados. 1. Remiantis SARS-CoV-2 viruso sąveika su specifiniais baltymais, ekspresuojamais ragenoje, tinklainėje ir junginės epitelyje, padidėjusiu prouždegiminių citokinų lygiu ašarose, viruso buvimu organizmo skysčiuose, daroma išvada, kad yra tikslinga atlikti diagnostinius SARS-CoV-2 tyrimus iš ašarų. 2. SARS-CoV-2 egzistavimas junginės tepinėlyje parodo akių paviršių ir ašaras kaip galimus viruso perdavimo kelius. Nazofaringinis tepinėlis yra efektyvesnis diagnozuojant SARS-CoV-2 ligą nei ašaros. Nors šio viruso plitimas į ašaras, manoma, yra retas, reikalingi tolimesni tyrimai vertinant SARS-CoV-2 paplitimą akyse.

Raktažodžiai. SARS-CoV-2; ašaros; RT-PGR.